

SHRNUTÍ

ZPRÁVA O SITUACI A VÝVOJI TERORISMU V EVROPSKÉ UNII, **2024**

Zpráva o situaci a vývoji terorismu v EU (TE-SAT) za rok 2024 nabízí přehled o situaci, který na základě kvalitativních a kvantitativních údajů poskytnutých členskými státy o teroristických útocích, zatčeních a soudních rozhodnutích vydaných v souvislosti s teroristickými trestnými činy představuje číselné údaje, nejdůležitější změny a trendy v oblasti terorismu v EU v roce 2023.

Aby bylo možné zamyslet se nad vývojem mimo EU, který ovlivňuje bezpečnost Unie a jejích občanů, cenné kvalitativní informace a hodnocení obohacující zjištění zprávy poskytují také partneři Europolu. Zprávu doplňují též informace o odsouzeních a zproštění obžaloby za teroristické trestné činy, jakož i o změnách vnitrostátních právních předpisů týkajících se terorismu, které poskytuje Eurojust a které vycházejí z údajů sdílených členskými státy.

Ačkoli je prvotní tematickou oblastí zprávy o situaci a vývoji terorismu v EU terorismus, zpráva obsahuje též případné a dostupné informace o konkrétních násilných extremistických incidentech, činech a aktivitách nahlášených členskými státy.

HLAVNÍ BODY

KVANTIFIKACE TERORISMU V EU V ROCE 2023

V roce 2023 bylo v sedmi členských státech EU provedeno celkem 120 teroristických útoků (98 dokonaných, 9 neúspěšných a 13 zmařených), což ve srovnání s předchozími roky představuje nárůst. Nejvyšší počet teroristických útoků spáchali separatističtí teroristé (70, všechny dokonané) následovaní levicovými a anarchistickými aktéry (32, z toho 23 dokonaných). Došlo ke 14 džihádistickým teroristickým útokům, z nichž 5 bylo dokonaných. Byly zmařeny dva pravicové teroristické útoky.

Nejvíce obětí na životech si vyžádaly džihádistické teroristické útoky – šest mrtvých a dvanáct zraněných.

Ve 22 členských státech EU bylo v souvislosti s teroristickými trestnými činy zatčeno 426 osob. Nejvíce zatčení proběhlo v důsledku trestných činů souvisejících s džihádistickým terorismem (334) a kvůli tomu se také celkově zvýšil počet zatčených ve srovnání s rokem 2022.

Ve 14 členských státech EU bylo v dokončených soudních řízeních týkajících se teroristických trestných činů vyneseno 290 usvědčujících a 68 osvobozujících rozsudků.

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE PODLE DRUHU TERORISTICKÉ ČINNOSTI

Džihádistický terorismus představuje pro EU zásadní bezpečnostní problém. V roce 2023 měl nejškodlivější přímý dopad na oběti. V důsledku událostí, k nimž došlo jak v EU, tak za jejími hranicemi, se hrozba pro EU zhoršila a vytvořila se živná půda pro propagandu a radikalizaci. Džihádistická hrozba vychází z roztříštěného prostředí zahraničních teroristických skupin, on-line sítí a jednotlivých aktérů.

V dynamickém kontextu pravicového terorismu představují největší hrozbu osamělí aktéři nebo malé skupiny, často motivované akceleracionistickými idejemi. Mladí pravicoví teroristé a násilní extremisté zaujímají aktivnější roli jako tvůrci propagandy, náboráři a organizátoři útoků a aktivního podněcování. Nové skupiny násilného pravicového extremismu vznikají na internetu a snaží se působit i v reálném světě.

Levicové a anarchistické teroristické a násilné extremistické skupiny nadále krystalizovaly v rámci protistátních, antikapitalistických, antifašistických, antirasistických, antimilitaristických a klimatických myšlenkových proudů. Solidarita s uvězněnými anarchisty zůstala silným katalyzátorem násilných činů v řadě zemí.

Etnicko-nacionalistické a separatistické teroristické skupiny jsou v EU nadále aktivní. Fronte di Liberazione Naziunale Corsu (FLNC) a Ghjuventù clandestina Corsa (GCC) nadále páchaly útoky na francouzské Korsice. Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) pokračovala ve svých činnostech v oblasti získávání finančních prostředků, náboru a propagandy v některých členských státech EU.

Jeden útok klasifikovaný jako jiná forma terorismu byl zmařen a jeden byl neúspěšný. 27 zatčení v EU v roce 2023 souviselo s jinými nebo blíže nespecifikovanými formami terorismu, včetně Hnutí říšských občanů (Reichsbürger) s jeho protivládními a protisystémovými narativy.

ZMĚNY NAPŘÍČ TERORISTICKÝM SPEKTREM A SPEKTREM NÁSILNÉHO EXTREMISMU V EU

Hospodářský, sociální a politický vývoj vytváří podmínky, které umožňují vzestup a šíření teroristických a násilných extremistických myšlenkových proudů a konspiračních teorií. V dnešním světě, ve kterém současně probíhá několik krizí a který se vyznačuje nejistotou a nestabilitou, je stále více lidí náchylných k zastávání teroristických nebo násilných extremistických myšlenek, narativů nebo ideologií. Sociální sítě a aplikace s koncovým šifrováním (E2EE) jsou zneužívány k šíření různých narativů, které často předkládají společné cíle a protivníky.

V již tak zranitelném globálním a regionálním prostředí způsobil teroristický útok Hamásu proti Izraeli v říjnu 2023 a izraelská vojenská reakce v Gaze zvýšení společenského napětí a nárůst antisemitských i protimuslimských projevů. Polarizující situaci využívají teroristické skupiny napříč celým ideologickým spektrem k náboru nových stoupenců, šíření propagandy a inspirování tzv. osamělých hráčů k útokům.

Mladí dospělí i nezletilí se v roce 2023 podíleli na plánování útoků, tvorbě teroristické propagandy a podněcování k násilí. Někteří mladí lidé, které lákají teroristické ideologie, se angažují na internetu a prokazují větší míru ideologické flexibility a ochoty uchýlit se k násilí. Nábor se aktivně zaměřuje na určité zranitelné mladé lidi. Osamělí hráči nejsou obvykle izolovaní, ale často se jedná o mladé jednotlivce začleněné do on-line komunit, které podporují násilí.

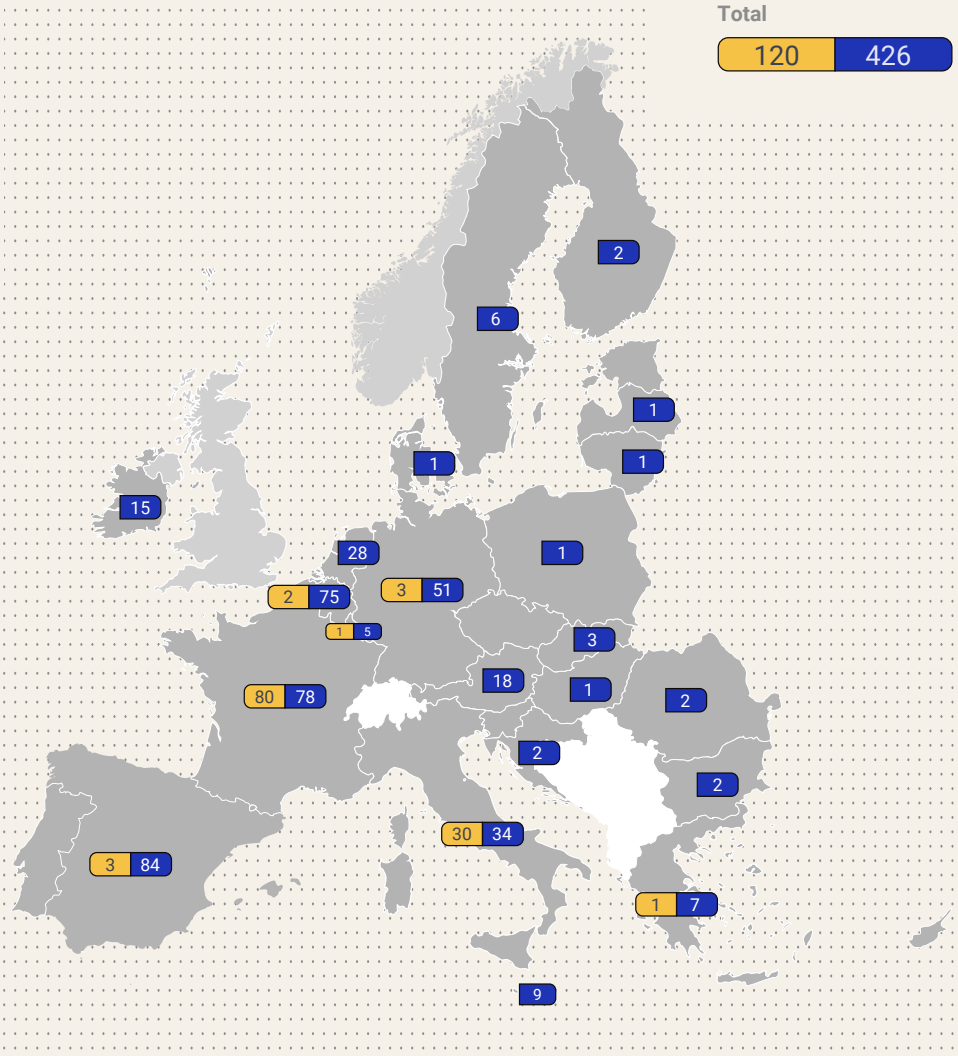

Teroristé a násilní extremisté mají schopnost strategicky začleňovat aktuální novinky v oblasti digitálních technologií, včetně umělé inteligence (AI), do souboru nástrojů, které využívají k šíření propagandy, náboru, plánování útoků a vyhýbání se odhalení ze strany donucovacích orgánů. Velké jazykové modely (LLM) a deep fake se využívají k vytváření falešných identit, šíření dezinformací a podpoře propagandistických kampaní.

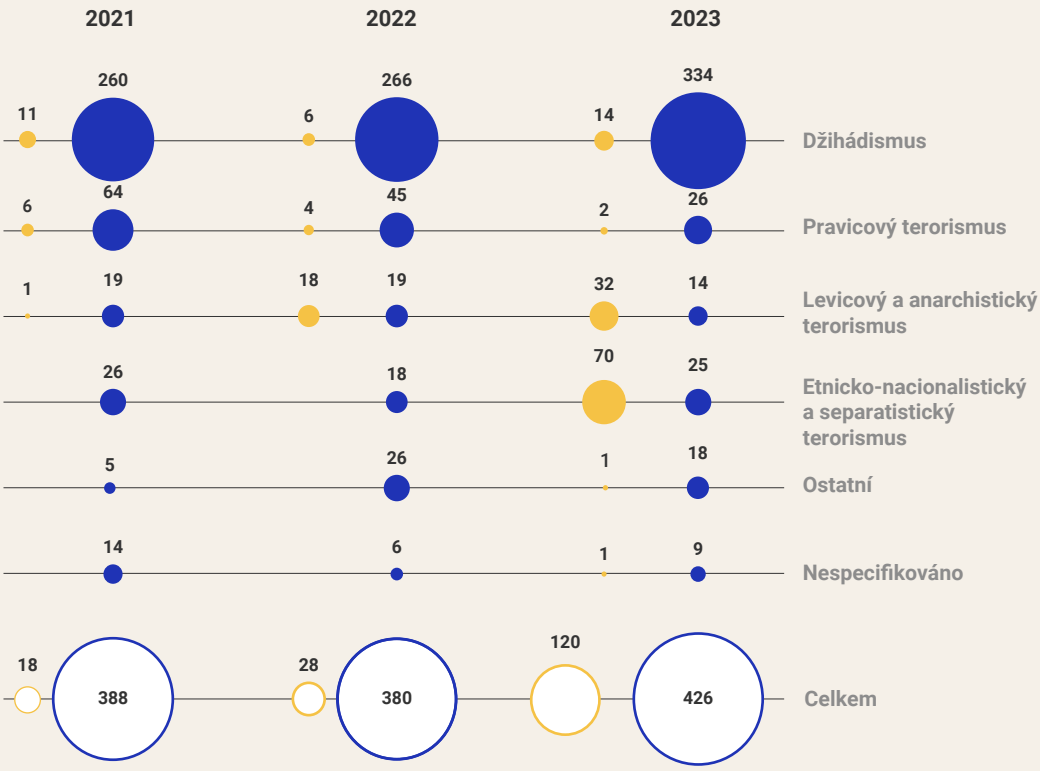

Záměr aktérů hrozeb získat zbraně vytištěné metodou 3D tisku se rozšířil i mimo pravicové prostředí. Jednotlivci s různým ideologickým zaměřením aktivně vyhledávají na internetu školicí materiály a instruktážní příručky, které obsahují taktiku útoku a informace o tom, jak vyrábět zbraně, drony, bomby nebo chemické zbraně.

Teroristické útoky (dokonané, neúspěšné, zmařené) a zatčení za teroristické trestné činy v EU, 2021–2023

Teroristické útoky (dokonané, neúspěšné, zmařené) a zatčení za teroristické trestné činy v EU podle druhu terorismu, 2021–2023

Útoky | Zatčení

O ZPRÁVĚ O SITUACI A VÝVOJI TERORISMU V EU

Zpráva o situaci a vývoji terorismu v Evropské unii je situační přehled, který představuje nejdůležitější údaje a vývoj v oblasti terorismu v EU. Zpráva o situaci a vývoji terorismu v EU vychází každoročně s cílem informovat tvůrce politik, donucovací orgány a širší veřejnost. Obsahuje statistické údaje o teroristických útocích a souvisejících zatčeních, odsouzeních a trestech v členských státech. Zpráva na základě ideologických preferencí rozlišuje a podrobně rozebírá tyto druhy terorismu: džihádistický terorismus, pravicový terorismus, levicový a anarchistický terorismus, etnicko-nacionalistický a separatistický terorismus a další druhy terorismu.

Váš názor nás zajímá.

Klikněte na následující odkaz nebo si naskenujte vložený kód QR a vyplňte krátký uživatelský dotazník k této zprávě v angličtině. Váš názor nám pomůže dále zlepšit naše produkty.

https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/eus_strategic_reports

ZPRÁVA O SITUACI A VÝVOJI TERORISMU V EVROPSKÉ UNII, 2024 - SHRNUTÍ

PDF ISBN 978-92-95236-65-3 doi 10.2813/6196753 QL-01-24-011-CS-N

© Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva, 2024

Toto shrnutí bylo přeloženo pro informační účely. Upozorňujeme, že jako oficiální referenční dokument slouží anglické znění.

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiných materiálů, k nimž Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Tuto publikaci citujte takto: Europol (2024), Zpráva o situaci a vývoji terorismu v Evropské unii – shrnutí, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk.

Úplné znění zprávy TE-SAT 2024 je k dispozici na internetových stránkách Europolu na adrese

www.europol.europa.eu